

SOLUȚII JURIDICE PENTRU DECRIMINALIZAREA CONSUMULUI DE DROGURI¹

Sergiu BOGDAN*

Abstract. Juridical solutions for the decriminalization of drug consumption. *The author analyses the juridical mechanisms for the decriminalization of drug consumption, as these are used in the judicial criminal system.*

The starting point for this analysis is that a clear delimitation must be made between the necessity of incriminating drug trafficking which is hardly controversial in the international criminal doctrine, taking also into account the international conventions on this matter, on the one hand and the controversy linked to the need, utility and conceptual justification of incriminating drug consumption, seen as a self-harm action on the other.

The mechanisms used are presented along with their advantages and disadvantages, both in terms of drug prevention and from the perspective of the conceptual justification, since there are other harmful substances that have a self-harm effect on the consumer and, despite this, the criminal legislature does not intervene through the criminalization of the consumption of these (alcohol, cigarettes, chemical substances).

The author examines the issue of incriminating drug consumption related to the principle of social values legitimately protected, the principle of minimum intervention and the principle of proportionality and non-discrimination.

Subsequently, the concrete mechanisms of decriminalization used in the criminal system are discussed, in fact or in law.

The author analyses the use of the opportunity principle in the case of penal pursuit for drug consumption.

Next follows an analysis of the principle used in the Romanian criminal system, based on the premise that although consumption related activities are incriminated, in fact such acts may not have the degree of social danger specific for a crime.

Other criminal systems that are built on the idea of the existence of a minimum quantity of drugs trafficked or consumed in order to require the intervention of criminal law are also presented. In case of quantities necessary for self consumption, the conduct does not harm any social values that must be protected through the incrimination of the consumer's action.

In the end, the author analyses the decision of legalizing drug consumption, crossing the line of its non-incrimination. In this case, drug consumption would be a licit conduct, not illicit but not incriminated as it is now in Romania.

The author's conclusion is that even though conceptually drug consumption is a self-harm behavior that must not be incriminated and that the consumption of these substances is treated in a discriminatory manner in the criminal law in relation to alcohol consumption, its legalization is a step too liberal for today's Romanian society.

Keywords: Decriminalisation, Drug, Drug consumption, Self-harm behavior

Cuvinte cheie: decriminalizare, droguri, consum de droguri, comportament autolezant

De la început dorim să facem o delimitare conceptuală între traficul de droguri, comportament antisocial grav care nu lasă vreo umbră de îndoială asupra folosirii mijloacelor juridico-penale de combatere, și consumul de droguri. Din nefericire această distincție evidentă pentru juriști are o conotație diferită pentru publicul larg, care sesizează de regulă efectele negative în ceea ce privește consumatori concreți, care își trăiesc dramele personale și sociale în preajma publicului larg. Atunci când sesizezi doar efectele ești tentat să crezi că ai văzut și cauzele, respectiv decizia personală și liberă a celui în cauză de a consuma droguri, fără să vezi, atunci când este cazul, și plasa creată de traficanți în jurul consumatorului. Plasa care poate ține un consumator captiv, acesta fiind de multe ori doar o ființă exploatată prin și pentru propria slăbiciune sau vulnerabilitate.

În prezentul studiu vom analiza consumul de droguri și decizia de a interveni cu mijloace juridico-penale. Traficul de droguri nu pune probleme din perspectiva deciziei de a incrimina aceste fapte, existând în acest sens numeroase convenții, tratate internaționale sau chiar Decizii-cadru cu privire la necesitatea incriminarea traficului de droguri.

Aceste componente trebuie să fie incriminate deoarece ele speculează economic situația de vulnerabilitate și de dependență a consumatorilor. Traficul de droguri generează profituri uriașe celor implicați. Este la fel ca și o activitate comercială în care nu ai nici un concurent și publicul țintă este alcătuit din consumatori captivi ce au nevoie de acel produs la început ca o formă de dependență psihologică pentru ca mai apoi să se transforme chiar într-o dependență fizică. În plus costurile de producție a drogurilor sunt foarte scăzute raportat de prețul de comercializare, având un raport beneficiu costuri de 10-15 ori mai mare decât producerea unui gram de aur². Pentru combaterea acestui tip de trafic pe lângă intervenția dreptului penal este nevoie de cooperare internațională și o pregătire de specialitate a organelor polițienești și judiciare.

La nivel internațional pe de o parte se constată un exces de reglementare, existând Convenții ale ONU, Consiliului Europei, Uniunii Europene etc, care uneori se suprapun și creează dificultăți de aplicare, iar pe de altă parte, aceste acte de multe ori au un caracter declarativ tocmai pentru a nu impune tipuri de politici statelor în acest domeniu sensibil pentru o populație dintr-un anumit spațiu³.

Pentru a discuta despre decriminalizarea consumului de droguri trebuie să facem un demers analitic în sens invers adică să stabilim dacă acest comportament este un comportament uman normal sau unul anormal. Dacă acest comportament uman este un comportament normal trebuie ca intervenția dreptului penal să fie imediat înlăturată deoarece nu s-ar leza nici o valoare socială care să justifice o intervenție a dreptului penal, fiind un demers legislativ disproporționat de intervenție statală pe această temă. Această chestiune nu este una ușor de lămurit așa cum pare la prima vedere, fiind tentați să răspundem că acest comportament este evident un comportament uman anormal.

Dacă am accepta că acest comportament ar fi unul anormal trebuie să stabilim care sunt mecanismele de intervenție pentru a împiedica existența în concret a acestui comportament uman anormal. Mijloacele de intervenție pentru a înlătura acest comportament, pe care îl presupunem anormal, pot fi diverse, adică pot fi mecanisme medicale, psihologice, sociale sau juridice (inclusiv juridic penale).

Pentru a folosi mijloace de intervenție juridico-penale trebuie ca acest mecanism să se constituie ca o *ultima ratio*, în dreptul penal fiind cunoscut și sub numele de principiu al minimei intervenții⁴. Conform acestuia dreptul penal poate fi folosit doar atunci cât alte mijloace de reglare a conflictelor din societate ar fi insuficiente sau lipsite de eficacitate. Adică în cazul consumului de droguri doar dacă mijloacele medicale, psihologice, sociale sau juridic civile sunt în mod evident ineficiente pentru a înlătura acest comportament din societate, pe care l-am presupus ca fiind anormal.

Referitor la problematica incriminării consumului de droguri din perspectiva intervenției dreptului penal există 4 aspecte ce trebuiesc lămurite, și doar după acest moment se poate decide fără nici un risc de a greși că sistemul juridico-penal trebuie să intervină.

În dreptul penal există **principiul valorii sociale legitim protejate** (Rechtsgueterschutzprinzip⁵) care cere ca intervenția dreptului penal să se realizeze doar dacă poate fi identificată o valoare socială care să fie protejată prin respectivul text de incriminare. Acest demers conceptual este sau ar trebui să fie realizat de legiuitor, dar în cazul nerespectării acestui principiu se poate vorbi de un comportament abuziv al statului care folosește dreptul penal, ”ca cea mai ascuțită sabie”, cu cele mai importante efecte asupra individului într-o manieră disproporționată.

Dacă ne referim exclusiv la consumul de droguri putem constata că nu este foarte ușor de a afirma cu certitudine că decizia unei persoane de a consuma droguri lezează în mod direct societatea, efectele fiind de regulă mediate sau indirecte.

Acel consum poate să devină un stimul direct ce duce la conduite antisociale pentru satisfacerea acelei nevoi (sustrage bunuri sau se prostituează pentru a obține banii pentru droguri sau chiar se implică în activități de trafic de droguri pentru a-și obține doza zilnică). Tot o consecință este și faptul că statutul trebuie să susțină politici în domeniul sanitar și pentru aceste categorii de persoane, politici care consumă resursele financiare ale statului. Argumentul cel mai important este faptul că un consumator de droguri poate să devină un model de urmat, producând astfel efecte negative în societate.

Înainte de aceste momente, sau chiar în lipsa unor asemenea consecințe în cazul consumului ocazional recreativ, fără consecințe majore asupra societății sau sănătății individului este mai greu de identificat în ce fel este lezată societatea.

Singurul efect indiscutabil este o potențială autolezare a sănătății consumatorului. După cum se știe individul se poate autoleza și în alte modalități fără a fi sancționat penal pentru aceasta (de exemplu își asumă riscuri exagerate în anumite cazuri concrete și devine victima propriului risc asumat sau chiar în mod voit se poate autoleza fără a fii sancționat penal.

Un argument în favoarea nesancționării este tocmai faptul că, deși consumul de tutun sau de alcool produce efecte nocive asupra sănătății consumatorului de alcool sau tutun, efecte uneori extinse chiar și asupra societății, cu toate acestea, se consideră că este un evident act de autolezare iar aceste comportamente nu trebuiesc sancționate penal, deși au existat încercări în istorie în acest sens⁶.

Se pune întrebarea de ce această autolezare prin consumul de droguri trebuie sancționată penal spre deosebire de alcool sau tutun. În cazul consumului de alcool acesta este incriminat doar în ipoteze punctuale, când riscul pentru societate devine unul evident (de exemplu conducerea pe drumurile publice a unui autovehicul cu o îmbibație alcoolică peste limita legală). Consumul de alcool este incriminat dacă presupune o activitate specifică și anume conducerea unui autovehicul ca sursă de pericol, doar dacă este realizată pe drumurile publice și dacă consumatorul a consumat o cantitate semnificativă de alcool. Textul de incriminare din codul rutier face referire și la împrejurarea că o persoană se află sub influența unor substanțe stupefiate. Acest lucru arată că un consumator de droguri va fi sancționat penal dacă **sub influența** unor droguri conduce pe drumurile publice un autovehicul. *Per a contrario* fapta de a consuma droguri în alte împrejurări în sistemul românesc nu are semnificație penală. Prin aceste exemple nu dorim doar să aducem argumente în sprijinul ideii că în România consumul de droguri nu este incriminat ci doar interzis⁷ ci vrem să punem în discuție principiul *in sine*, adică dacă ar trebui să fie incriminată o atare faptă. Aceasta și pentru că legea penală nu poate proteja individul de acte de autolezare. Legea penală, de principiu, nu te poate proteja ca individ prin sancționare atunci când te autolezezi.

Al doilea principiu de drept penal aplicabil este acela al **minimei intervenții**, conform căruia dacă am admis că există o valoare socială lezată în cazul consumului de droguri trebuie găsite alte mecanisme de intervenție (medical, psihologic sau social) și doar dacă acestea se dovedesc insuficiente trebuie folosit dreptul penal ca o *ultima ratio*.

Este evident că mijloacele pentru a determina o persoană să nu consume droguri sau să renunțe la ele trebuie să fie de natură medicală, psihologică sau socială. (De exemplu programe de informare, tratamente medicale, acces la consiliere psihologică etc). Dreptul penal ar putea fi teoretic folosit doar dacă celelalte mecanisme s-ar dovedi în mod evident insuficiente.

Al treilea principiu important de drept penal, aplicabil cazului analizat, este acela al **proporționalității** sancțiunii cu valoarea socială lezată. Aceasta pentru a nu se încălca principiul vinovăției (*nulla poena sine culpa*). Dacă acceptăm că există o valoare socială ce trebuie protejată prin mijloace penale în cazul incriminării consumului de droguri, sancțiunea aplicată pentru această faptă nu trebuie să fie disproporțională cu valoarea socială lezată.

Ultimul principiu, care merită a fi amintit din perspectiva temei de analiză, este chiar un principiu constituțional și anume **principiul nediscriminării**. Acest principiu merită a fi enunțat deoarece nu este permisă discriminarea între sancționarea penală a unor comportamente și nesancționarea penală a unor comportamente echivalente

ca și gravitate socială. Aici ne referim spre exemplu la neincriminarea consumului de alcool, nici ocazional și nici a celui care devine alcoolic. În aceeași categorie poate fi evidențiat și neincriminarea consumului de tutun, deși efectele nocive ale acestuia sunt subliniate prin limitarea spațiilor în care se poate fuma, interzicerea publicității sau vânzării către minori etc.

Din nefericire politica penală în acest domeniu este influențată aproape exclusiv pe recunoașterea gravității problemei, pe reprezentări, pe teamă și mituri.

În cele ce urmează vom prezenta câteva mijloacele juridice de decriminalizare a consumului de droguri.

1.Principiul oportunității urmăririi penale⁸. Respectând acest principiu acuzarea poate renunța la o procedură penală împotriva unui consumator atunci când magistratul apreciază că dimensiunea antisocială a consumului în cazul concret nu lezează societatea atât de grav sau că, deși există o lezare, beneficiile derulării unei proceduri penale împotriva celui acuzat sunt nesemnificative în raport cu costurile acelei proceduri. În acest caz procurorul decide că nu este oportună derularea unei astfel de proceduri. Un astfel de principiu există în majoritatea procedurilor penale, cu excepția procedurilor penale române. În România nu poate fi oprită o procedură penală pentru motive de oportunitate. Sistemele penale care incriminează consumul de droguri oferă procurorului și posibilitatea concretă de a nu declanșa o procedură penală împotriva unui simplu consumator, raportat la circumstanțele concrete ale speței. Acest aspect este valabil în cazul oricărei infracțiuni fără a ajunge la o aplicare abuzivă a acestui principiu procesual penal.

Atunci când un magistrat român constată că nu este oportună declanșarea sau continuarea unei proceduri penale acesta găsește pseudo-mecanisme procesuale care să aibă același efect, respectiv neînceperea sau necontinuarea procedurii penale începute, fără însă a exprima explicit motivația reală a acestei decizii. În fapt acesta în concret poate decide că cel acuzat doar a consumat și nu a și deținut în vederea consumului propriu, a primit droguri, nu a cumpărat în vederea consumului propriu etc.

2. Al doilea mecanism posibil de decriminalizare are ca temei faptul că unele fapte pot fi lipsite de gradul de pericol social al unei infracțiuni. În sistemul de drept penal român art. 18 ind. 1 C pen prevede că o faptă prevăzută de legea penală este infracțiune doar dacă prezintă în concret gradul de pericol social al unei infracțiuni. Acest sistem este mecanismul cel mai frecvent utilizat de practicienii dreptului pentru a nu sancționa penal anumite forme care vizează comportamentelor accesorii consumului de droguri. Se susține că în 90 la sută dintre cazurile de acțiuni conexe consumului de droguri se folosește acest mecanism de a aplica sancțiuni administrative în locul unei sancțiuni penale⁹.

Acest mecanism, dincolo de critica lui la nivel de principiu¹⁰, are un dezavantaj major deoarece nu permite și consumatorului, celui căreia i se adresează un text de incriminare, să aprecieze când fapta lui, în concret, prezintă gradul de pericol social concret al unei infracțiuni. În lipsa acestui element de certitudine el poate fi un infractor sau doar o persoană care nu respectă anumite conduite apreciate corecte de majoritatea societății¹¹.

De exemplu în practica judiciară română¹² s-a considerat că faptele reținute în sarcina inculpatului prezintă gradul de pericol al unei infracțiuni acesta fiind condamnat la 3 ani închisoare pentru comiterea faptelor în următoarele împrejurări.

În fapt instanța a reținut că la data de 12.09.2006 inculpatul a intrat în țară pe la punctul de frontieră Nădlac având asupra sa drog de risc, respectiv hașiș, cantitatea de 1.6 grame, iar la data de 14/15.09.2006 aflându-se în discoteca din comuna S. a propus martorilor T. Ș. J. și E. J. să fumeze o țigară de hașiș reușind să-l atragă doar pe primul, numai că au fost surprinși de organele de poliție aflate în zonă.

Această faptă a fost corect încadrată ca infracțiunea de trafic de droguri prev. de art. 2 alin. 1, art. 3 alin. 1 și art. 4 alin. 1 din Legea nr. 143/2000, întrucât a oferit martorului T. Ș. J. drogul deținut, a introdus în țară, fără drept, această substanță interzisă de lege și pe care a deținut-o pentru consum propriu, fără drept.

Nu dorim să facem o analiză din punct de vedere a temeiniciei sale juridice ci vrem să arătăm că suntem în ipoteza deținerii unei cantități reduse de droguri de risc pentru consum propriu, pe care inculpatul l-a introdus în țară venind din țara în care lucra și evident a încercat să le consume cu scop recreativ cu prietenii într-o discotecă. În puține sisteme penale europene această conduită ar fi intrat sub incidența unei sancțiuni penale, plecându-se de la premisa că este evidentă deținerea și folosirea în scop recreativ și nu poate fi relevantă dorința de a trafica droguri chiar la nivel transnațional.

La fel în cazul unui asistent medical care a fost condamnat la 2 luni pentru deținere de droguri în vederea consumului propriu și 1 lună pentru fals deoarece acesta a falsificat rețete medicale pentru a obține astfel de substanțe aflate pe lista drogurilor pe care și le-a injectat singur. Instanța a considerat că fapta prezintă gradul de pericol social concret al unei infracțiuni¹³.

Este greu de criticat dacă instanța a decis corect sau nu tocmai pentru că aprecierea gradului de pericol social concret are niște limite flexibile de apreciere. Observația pe care dorim să o facem este aceea că din perspectiva celor doi condamnați aceștia nu au știut că faptele lor au în concret gradul de pericol social al unei infracțiuni astfel încât să dorească să depășească limitele impuse de lege? Credem că ei au crezut că aceste atitudini sunt în esență doar autolezante și nu lezează semnificativ ordinea socială.

Acest mecanism este folosit în practica judiciară ca singurul care poate împiedica sancționarea penală a consumatorilor sau a faptelor asimilate consumului atunci când aceste fapte formal sunt prevăzute de legea penală.

O altă instanță¹⁴ a decis că fapta nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni. În motivare se arată *că faptele săvârșite au fost recunoscute de inculpat, recunoaștere care s-a dovedit a fi sinceră, cantitatea infimă de drog (cannabis 3,96 gr.) găsită asupra acestuia pentru consum propriu, apreciem că, pe cât posibil alternativa terapeutică și nu cea a pedepsirii trebuie să primeze, mai cu seamă că se află pentru prima oară în conflict cu legea penală.*

Astfel, în funcție de cantitatea și calitatea drogului deținut, de circumstanțele faptei instanța a apreciat corect că sunt realizate cerințele art.18¹ Cod penal pentru fapta respectivă.

Plecând de la motivarea acestei ultime soluții vrem să arătăm că există un al treilea mecanism de decriminalizare a consumului de droguri.

3.Mecanismul prin care se face o delimitare între cantitățile de drog consumate sau chiar traficate.

Acest sistem funcționează în Germania și are ca temei o decizie a Curții Constituționale germane care a trebuit să motiveze dacă poate fi legiferat consumul de droguri ușoare. Concluzia la care ajunge Curtea este că nu trebuie legalizat consumul de droguri, dar o cantitate minimă deținută sau consumată nu lezează valorile sociale astfel încât să justifice intervenția dreptului penal.

După acest moment chiar faptele aparent de trafic de droguri (vânzarea unor cantități mici pentru a plăti propria doză) interesează dreptul penal doar dacă cantitatea de drog depășește o anumită limită. Aceste limite¹⁵ sunt diferite chiar între Landurile germane (se ține cont de tradiția juridică a acestora spre o politică mai represivă sau liberală, apropierea de zone unde consumul este chiar legalizat nu doar tolerat etc).

Această abordare a fost încurajată și de *Decizia-cadru cu privire la stabilirea dispozițiilor minime referitoare la elementele constitutive ale infracțiunilor și pedepselor din domeniul traficului ilicit de droguri*¹⁶ care prevede în art. 1 pct. 2 că scopul Deciziei nu este acela de a sancționa conduitele legate de consumul propriu de droguri.

Acest mecanism are avantajul că oferă niște criterii de intervenție relativ obiective între acte de autolezare, mai exact doar consumul, și activitățile de trafic de droguri care lezează în mod indiscutabil valori sociale ce trebuie protejate de legea penală.

Un posibil dezavantaj este folosirea acestei porțițe de către traficanți prin faptul că dețin asupra lor în vederea comercializării doar un număr mic de doze pentru a putea susține că sunt doze destinate consumului propriu și a scăpa astfel de urmărire penală¹⁷. Poate fi citat un exemplu în acest sens, deoarece Instanța supremă

germană a dispus achitarea unui suspect deoarece la telefon comandase un număr de 3 bucăți fără a se putea preciza dincolo de orice dubiu că era vorba de 3 grame, 300 de grame sau 3 kg¹⁸. Suntem în prezența principiului *in dubio pro reo* care protejează acuzatul de riscul de a fi condamnat fără a fi vinovat.

După introducerea sistemului ce impune o cantitate minimă de drog pentru a se putea interveni cu mijloace penale, nu a fost afectată eficiența intervenției poliției împotriva traficantilor de droguri dar a permis consumatorilor să folosească mecanismele statale nepenale care să îi ajute să scape de droguri sau cel puțin să nu sufere și alte victimizări urmare a stării lor de dependență.

În acest fel s-a rezolvat și chestiunea de principiu dacă autolezarea trebuie să fie incriminată sau nu. Autolezarea nu este incriminată dar trebuie descurajată prin alte mecanisme medicale, psihologice sau sociale.

Criteriul cantității este folosit și România atunci când se face delimitarea între infrațiunea de trafic de droguri și infrațiunea de deținere de droguri pentru consum propriu (delimitarea între art. 2 și art. 4 din Legea nr. 143/2000). Uneori se folosește ca și argument împrejurarea dacă există urme ale consumului de droguri și dacă cel prins cu mai multe doze asupra sa nu a consumat va fi sancționat pentru trafic de droguri și nu pentru infrațiunea de deținere de droguri în vederea consumului propriu. Efectul pervers a fost acela că oricărui vânzător stradal care are și vinde câteva doze i se cere în prealabil de către traficanți să consume și el pentru a putea susține că este consumator sau cel puțin le deține pentru consumul propriu.

4. Legalizarea consumului de droguri. Prin acest mecanism se ajunge mai departe în sensul că un astfel de comportament este apreciat de sistemul judiciar al țării respective ca fiind unul normal. Nu doar că nu este incriminat consumul dar este chiar legalizat, fiind reglementate situații în care se poate consuma licit (raportat la tipul de droguri, în anumite spații, de către anumite persoane, o anumită cantitate etc). Consumul nu mai este nici măcar interzis.

Cu privire la acest mecanism acesta este folosit de puține țări, exemplu notabil fiind cel al Olandei care deși nu sancționează consumul, a legalizat consumul de droguri ușoare în locuri speciale sau în cantități prestabilite (exemplu cinci plante de canabis crescute acasă pe an).

În țări din America latină unele droguri sunt consumate în mod tradițional fiind considerate chiar leacuri. În aceste țări nu există o societate mai liberală care tolerează aceste conduite ci se consideră în mod cutumiar ca fiind conduite licite. Nu suntem în prezența unui comportament social anormal. Dimpotrivă, în mod tradițional se foloseau acele plante fie în dietă, recreativ sau chiar cu motivații de ordin religios.

Acest motiv al exercitării dreptului libertatea conștiinței a fost invocat și în Germania, în fața instanțelor susținându-se că legalizarea consumului de marijuana ar trebui permisă pentru că altfel credinciosul care folosește droguri în timpul

meditației religioase nu ar putea practica religia în care crede, și care chiar impune consumul acestor substanțe. Agentul a susținut că respectiva biserică provine din America Latină și există de peste 60 de ani.

O astfel de abordare presupune un nivel ridicat de liberalism al societății respective și de aceea o astfel de soluție va fi dificil de implementat în lipsa unei atitudini tolerante a societății. Așa cum am arătat mai sus în România nu este incriminat consumul dar este expres interzis.

În societățile mai tradiționale se consideră că este suficientă nesancționarea penală a consumatorilor și nu trebuie mers chiar până la legalizarea acestei conduite.

În cele foarte conservatoare consumul este incriminat în orice împrejurare.

Concluzie. Consumul de droguri este în mod evident o atitudine autolezantă, dar raportat la cantitate, tip de droguri și circumstanțe poate fi considerat un comportament social normal (vezi tradiția din America Latină, exemplu Olandei etc).

Pentru România consumul de droguri este în mod evident un comportament social anormal și de aceea discuția este mutată în planul mecanismelor de intervenție deoarece dreptul penal trebuie să protejeze o anumită valoare socială ori în cazul consumului de droguri suntem în ipoteza unei autolezări a individului.

Din acest motiv legiuitorul român a preferat să nu incrimineze strict consumul de droguri, dar prin incriminarea comportamentelor prin care se poate obține un drog pentru consumul propriu (cumpărare, producere, deținere) practic taie punțile licite prin care autorul ar putea să ajungă să consume droguri. Din acest motiv încă mai există autori care susțin că în România consumul este incriminat. Publicul larg sau chiar unii specialiști¹⁹ nu fac această diferență extrem de fină dintre consum și deținere sau obținere în vederea consumului propriu.

Acest mecanism juridic satisface atât un interes pur politic și de imagine al politicianilor, deoarece se dă impresia că astfel este foarte preocupat de rezolvarea problemei din moment ce chiar "incriminează" consumul, iar, pe de altă parte, pentru juriști se oferă un răspuns problemei dacă se poate sau nu incrimina autolezarea prin consum de droguri. Răspunsul este că nu se incriminează autolezarea și aceasta indiferent de tipul drogului consumat.

Se poate afirma că nu se poate consuma un drog, fără ca el în prealabil să fie obținut sau deținut, împrejurare ceea ce atrage răspunderea penală. Din acest motiv sistemul românesc este mai represiv penal decât unul clasic în care consumul nu interesează sistemul punitiv penal dar mai puțin represiv decât sisteme penale care incriminează expres consumul de droguri.

---

¹ Articolul este rezultatul unui proiect de cercetare finanțat de CNCSIS (PNCDI II, ID_2280).

* **Sergiu BOGDAN**, Lector, Facultatea de Drept a UBB. sbogdan@law.ubbcluj.ro.

- ² S. Bogdan, *Criminologie*, Ed. Universul juridic, 2009, p. 97.
- ³ K. Ambos, *Die Drogenkontrolle und ihre Probleme in Kolumbien, Peru, und Bolivien*, Ed. Max Plack Institut, 1993.
- ⁴ F. Streteanu, *Tratat de drept penal*, Ed. CH. Beck, 2008, p. 48-53.
- ⁵ C. Roxin, *Strafrecht. Allgemeiner Teil*. Vol. 1, Ed. C. H. Beck sche, Munchen, 1992, p. 9. Acest principiu a fost inclus și cadrul unui **Manifest referitor la politica penală a Uniunii Europene** (a se vedea www.crimpol.eu)
- ⁶ A se vedea legea uscată din SUA, incriminare consumului de tutun în Anglia sec XVII, etc.
- ⁷ Consumul de droguri în România este interzis, chiar dacă nu este și incriminat (art 27 din legea nr. 143/2000). În același sens a se vedea I. Gârbuleț, *Traficul și consumul ilicit de droguri*. Ed. Hamangiu, București, p. 143.
- ⁸ În sistemul românesc este consacrat expres principiul contrar adică al oficialității, G. Mateuț, *Tratat de procedură penală. Partea generală*. vol. I, Ed. CH Beck, București, 2007, p. 171.
- ⁹ P. Abraham, Conferința din 16-18 octombrie 2009 organizată de Elsa Cluj (Consumul de droguri. Nu aspira iluzii).
- ¹⁰ F. Streteanu, op. cit., p. 597.
- ¹¹ I. Gârbuleț, op. cit., p. 143.
- ¹² Dec. nr. 42/2008 a C Ap. Ploiești, publicată pe site-ul www.jurindex.ro
- ¹³ Dec. nr. 19/2008 a C Ap. Suceava, publicată pe site-ul www.jurindex.ro
- ¹⁴ Dec. nr. 100/2008 a C Ap. Constanța, publicată pe site-ul www.jurindex.ro
- ¹⁵ De exemplu în cazul canabisului cantitatea minimă este de 6 grame în Berlin, Nidersachsen, ori 15 grame în Bremen, și chiar 30 g Schleswig-Holstein. Pentru detalierea tuturor activităților și a tipurilor importante de droguri a se vedea C. Schaefer, L. Paoli, *Drogenkonsum und Strafverfolgungpraxis*, Ed. Duncker&Humblot, Berlin, 2006, p.49-77.
- ¹⁶ Decizia-cadru 2004/757/JAI JO 2004 nr. L 335, p. 8.
- ¹⁷ W. Hauptmann, *Drogenpolitik ohne Strafrecht?* Ed. Oesterreich, Viena, 2000, p.23.
- ¹⁸ Decizia penală nr. 22 din aprilie 2009, Curtea Federală de Justiție, <http://www.bundesgerichtshof.de>
- ¹⁹ Într-un Raport recent (septembrie 2009) elaborate de *Comisia Prezidențială Pentru Analiza Riscurilor Sociale și Demografice*, intitulat **Riscuri și inechități sociale în România**, se propune chiar ”dezincriminarea” consumului de droguri (http://cparsd.presidency.ro/upload/CPARSD_raport_extins.pdf la p. 234.) iar această propunere a fost criticată vehement reprezentanții opiniei publice și jurnaliști.